

Kategoria: Wywiady

Opublikowano: czwartek, 21, listopad 2024 16:39

Joanna Gryboś-Chechelska

Odśloni: 2451

O bieżących zagadnieniach dotyczących powiaty, planowanych działaniach w Zarządzie Związku Powiatów Polskich oraz korzyściach, jakie mogą one przynieść samorządom powiatowym rozmawialiśmy ze starostą ciechanowskim Janem Kaluszkiewiczem.

Jakie priorytety zamierza Pan realizować w nowej roli członka Zarządu Związku Powiatów Polskich?

Przede wszystkim chciałbym być głosem terenów wiejskich (a taki jest w większości Powiat Ciechanowski), w tym gremium. Jest to o tyle istotne, że często perspektywa tych obszarów bywa pomijana w procesach decyzyjnych, zaś wypracowywane rozwiązania (np. w dystrybucji środków zewnętrznych), często są dostosowane do uwarunkowań terenów zurbanizowanych (np. projekty infrastrukturalne). Nacisk jest np. położony na budowę ciągów pieszych, chodników, gdy tymczasem duża część wsi boryka się z wykluczeniem komunikacyjnym, związanym z brakiem dobrej drogi prowadzącej do szkoły, urzędu, ośrodka zdrowia. Na takie rzeczy w okresie planowania, uzgadniania pewnych rozwiązań trzeba zwracać uwagę.

Kolejnym priorytetem będzie inicjowanie zmian, propozycje w zakresie ogólnie pojętego systemu finansowania oświaty. Podkreślić należy, że jesteśmy świeżo po zmianie przepisów dotyczących dochodów JST. Zniknęła może niedoskonała, ale znana część oświatowa subwencji. Zmieniła się struktura dochodów JST. A kwoty które dokładamy na funkcjonowanie oświaty są coraz wyższe. Biorąc pod uwagę budżet Powiatu Ciechanowskiego – wydatki te wzrosły nie o wskaźniki podwyżek (odpowiednio 15 i 5%) a o ponad 50%. Wymaga to pogłębionej analizy i porównań.

Planów mam więcej, ciężko je wszystkie przedstawić w tej formie, nawet w sposób syntetyczny – więc wskazałem najważniejsze w moim przekonaniu.

Jakie doświadczenia z pracy w samorządzie powiatowym zamierza Pan wykorzystać w działalności na szczeblu ogólnopolskim w ZPP?

Doświadczenia związane z praktycznym funkcjonowaniem powiatu w realiach zmieniających się przepisów. Należy artykułować problemy związane np. z przewlekłością procesu inwestycyjnego – przy czym należy wskazać, że w dużej mierze spowodowane są one bezwładem decyzyjnym w Wodach Polskich i Regionalnych Dyrekcjach Ochrony Środowiska. Problemów jest dużo i należy je wskazywać, inicjować działania w celu ich rozwiązania - lub zmniejszenia.

W jaki sposób współpraca w ramach Związku Powiatów Polskich może przyczynić się do wzmocnienia pozycji powiatów, zwłaszcza w kontekście wyzwań finansowych?

Taka współpraca przynosi wymierne korzyści. Przede wszystkim jest to wspólny głos pewnej korporacji samorządowej, ogólnopolskiej, w ramach której zrzeszone są prawie wszystkie samorządy szczebla powiatowego. Na szczeblu samorządu nie ma przynależności partyjnej. Wszyscy działają na rzecz dobra reprezentowanych przez nie „małych” Ojczyzn, lokalnych wspólnot. Opinie, propozycje takiej organizacji nie mogą być pomijane – są one bowiem rzeczywistymi diagnozami problemów, z którymi borykają się w codziennej pracy samorządy: brakujące pieniądze na funkcjonowanie oświaty, rosnące wydatki na pomoc społeczną i pieczę zastępczą. Wspólnie musimy występować o zmiany w tym zakresie. Wspólnie wypracowywać rozwiązania, które przyniosą oszczędności w funkcjonowaniu JST w tych dziedzinach.

Jakie korzyści dla powiatu, którym Pan zarządza, widzi Pan w bezpośrednim uczestnictwie w

Kategoria: Wywiady

Opublikowano: czwartek, 21, listopad 2024 16:39

Joanna Gryboś-Chechelska

Odsłony: 2451

Zarządzie ZPP?

Korzyści są wielorakie. Przede wszystkim dostęp do informacji. Informacja w dzisiejszych czasach, jest jednym z najcenniejszych towarów – jak to można ująć. Czasem dzięki informacji można uniknąć błędnej, czy też podjąć właściwą decyzję, skutkującą wymiernymi oszczędnościami, czy też pozyskaniem dofinansowaniem, czy też rozwiązaniem organizacyjnym, inwestycją, korzystną dla mieszkańców. Zarząd jest forum wymiany doświadczeń. Możemy wspólnie zastanowić się nad problemami, z którymi każdy z nas się mierzy. Jak to mówię – czasem nie warto wyważać otwartych już przez kogoś drzwi. Ktoś może już rozwiązał w sposób skuteczny problem, z którym akurat my się mierzymy.

Z jakimi najważniejszymi problemami, według Pana, borykają się obecnie polskie powiaty, i jak Związek Powiatów Polskich planuje im przeciwdziałać?

Jak już wspominałem, problemem jest finansowanie, wzrost wydatków bieżących powiatów, niezależny od nich (przykładem podwyżki dla nauczycieli). W lipcu Ministerstwo Finansów zaprezentowało projekt nowej ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wraz ze szczegółowymi wyliczeniami skutków reformy dla każdej gmin. W załączonej do komunikatu ocenie skutków regulacji, zostały zawarte dane, symulacja dochodów dla Powiatu, na łączną kwotę ponad 142 mln zł. Pod koniec sierpnia, w kolejnej wersji projektu, zostało to potwierdzone. Zwiększenie dochodów Powiatu Ciechanowskiego miało wynieść ponad 21 mln zł w stosunku do dochodów budżetowych z roku 2024. Otrzymana z Ministerstwa Finansów w październiku informacja, zawierała jednak kwoty planowanych dochodów niższe o prawie 12 mln zł (o ponad 56%). Zatem zakładany wzrost dochodów wyniesie zaledwie niewiele ponad 9 mln zł. Sytuacja ta stawia Powiat Ciechanowski w bardzo trudnej sytuacji, utrudniając realizację zakładanych inwestycji, podejmowanie działań prorozwojowych, a wręcz realizację zadań bieżących. Wiem, że sytuacja ta dotknęła również inne powiaty. Musimy jako korporacja podjąć działania w tej sprawie – biorąc pod uwagę zapowiedzi, że reforma finansowania ma być modyfikowana. Kolejnym problemem związanym z tą sytuacją jest finansowanie szkół dla których powiat nie jest organem prowadzącym. Kontrola wydatkowania dotacji jest często ograniczona. W związku z powyższym zasadne są pojawiające się w przestrzeni publicznej propozycje przekazania części kompetencji w tym zakresie z JST na rzecz administracji skarbowej, posiadającej odpowiednie zasoby do prowadzenia rzetelnych kontroli w tym zakresie. Podkreślić należy że są to niemałe pozycje w budżetach powiatów – na swoim przykładzie mogę powiedzieć że w tym roku jest około 6% całego budżetu. Jak już wspominałem wydatki związane z funkcjonowaniem powiatowego systemu oświaty wzrosły w przeciągu 2 ostatnich lat o ponad 50%. Nie jest tego w stanie zrównoważyć zakładany wzrost dochodów spowodowany reformą finansowania JST. Należy dokonać tu dokładnej diagnozy problemu i próbować wypracować taki system finansowania zadań oświatowych, który będzie zbliżał koszty jego funkcjonowania, do środków na to otrzymywanych z budżetu państwa. Powiat nie może w nieskończoność zwiększać wydatków bieżących na oświatę, kosztem działań inwestycyjnych i prorozwojowych. Jest to prosta droga do stworzenia „zaścianków” cywilizacyjnych, bez powiązań komunikacyjnych, bez infrastruktury sportowej i kulturalnej. Prowadzić to będzie do odpływu mieszkańców do większych ośrodków i coraz większą polaryzację – duże ośrodki miejskie kontra zacofana prowincja. Również pojawiającym – a raczej powracającym problemem staje się wzrost cen energii. Można go do pewnego stopnia niwelować za pomocą grupowych zakupów energii, instalacjami OZE, lecz moim zdaniem również ta kwestia winna doczekać się rozwiązania systemowego. O problemach można by jeszcze długo, lecz uważam, że w pierwszej kolejności należy odnosić się do tych, które powodują najwyższe obciążenia finansowe dla budżetów powiatów.

Kategoria: Wywiady

Opublikowano: czwartek, 21, listopad 2024 16:39

Joanna Gryboś-Chechelska

Odśłony: 2451

Jak ocenia Pan dotychczasową współpracę powiatów w ramach ZPP i w jaki sposób chciałby Pan ją rozwijać jako członek Zarządu?

Uważam, że współpraca była i jest bardzo dobra. Powiaty mówią w kluczowych sprawach jednym głosem. Dostrzegamy te same problemy. Staramy się je rozwiązać. Nasza organizacja jest potrzebna. Stała się pewną platformą wymiany informacji, doświadczeń. Moim zdaniem dobrym rozwiązaniem są prace w panelach eksperckich – dotyczące konkretnych aspektów funkcjonowania samorządu powiatowego.